

แบบแสดงรายละเอียดประกอบการขอประเมินบุคคล

ของ

นายวรวิทย์ ผิวนางงาม

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข ระดับปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๕๓๔๙ งานอาชีพป้องกันและควบคุมโรค

กลุ่มงานอาชีพเวชกรรม โรงพยาบาลชุมแพ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ระดับชำนาญการ

(ด้านบริการทางวิชาการ) ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๕๓๔๙

กลุ่มงานอาชีพเวชกรรม โรงพยาบาลชุมแพ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๓. ประสานงานภาคีเครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ และโรคจากสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ต่างๆร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพป้องกัน และควบคุมโรคแก่ประชาชน

๔. ประสานงานภาคีเครือข่ายด้านโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ ทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆร่วมกันทั้งภาครัฐ และเอกชน

๕. ประสานงานร่วมกับเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลพื้นที่อำเภอชุมแพ เพื่อพัฒนางาน โรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง: การสอบสวนกรณีพบผู้ติดเชื้อ Salmonella group D จากการตรวจสุขภาพพนักงานตัดไข่ไก่ บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ๗ กุมภาพันธ์ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานเฝ้าระวังอาชีวอนามัยหมายถึง การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานข้อมูลสุขภาพ ของผู้ประกอบอาชีพ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลสุขภาพรายบุคคลกับข้อมูล ปัจจัยเสี่ยงในสภาพแวดล้อมการทำงาน เพื่อให้สามารถค้นพบความผิดปกติหรือโรคจากการทำงานได้ตั้งแต่ระยะ เริ่มแรกอันจะนำไปสู่การวางแผนมาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม กิจกรรมสำคัญ การจัดทำ ฐานข้อมูลความเสี่ยงรายบุคคลการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงและการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมการทำงาน การปฏิบัติงานป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพหมายถึง การดำเนินการที่มุ่งลดโอกาสการเกิดโรคหรืออุบัติเหตุ จากการดำเนินงาน โดยจัดการที่ต้นเหตุหรือปัจจัยเสี่ยงตามหลักการควบคุมทางวิศวกรรมและการบริหารจัดการ เพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือการสัมผัสสารอันตรายเกินมาตรฐานกำหนดกิจกรรมสำคัญ การประเมินสถานที่งาน ตามหลักสรีรศาสตร์ การปรับปรุงสภาพงานและการฝึกอบรมการใช้เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) การปฏิบัติงานควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ หมายถึง การดำเนินมาตรการเพื่อจำกัดขอบเขตของผลกระทบ จากโรคหรือการสัมผัสสารอันตรายในที่ทำงาน เพื่อหยุดยั้งไม่ให้พนักงานรายอื่นได้รับอันตรายเพิ่มขึ้น และการ ดูแลพนักงานที่ได้รับผลกระทบให้กลับเข้าทำงานได้อย่างปลอดภัย กิจกรรมสำคัญการปรับเปลี่ยนหน้าที่งาน ชั่วโมงการทำงานและการติดตามประเมินผลหลังการปรับปรุงสภาพงาน

การสอบสวนโรคจากการประกอบอาชีพ หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นหาต้นเหตุของการเจ็บป่วย หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการทำงาน โดยอาศัยหลักระบาดวิทยาอาชีวอนามัยร่วมกับการตรวจวัดทางสุขศาสตร์ อุตสาหกรรม เพื่อระบุจุดบกพร่องและกำหนดแนวทางป้องกันการเกิดซ้ำกิจกรรมสำคัญการสำรวจหน้างานเชิงลึก และการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ณ จุดเกิดเหตุ

การปฏิบัติงานระบาดวิทยาอาชีวอนามัย หมายถึง การประยุกต์ใช้หลักระบาดวิทยาเพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุกคามในที่ทำงานกับสถานะสุขภาพของคนทำงาน เพื่อใช้ในการวางแผนและกำหนด นโยบายด้านอาชีวอนามัยอย่างมีหลักฐานเชิงวิชาการกิจกรรมสำคัญการวิเคราะห์อุบัติการณ์ของโรคแยกตาม ลักษณะงาน และการประเมินประสิทธิผลของมาตรการความปลอดภัย

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

เรื่อง การสอบสวนกรณีพบผู้ติดเชื้อ Salmonella group D จากการตรวจสุขภาพพนักงานคัดไข่ไก่

บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘

ความเป็นมา

ในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ให้พนักงานคัดไข่ไก่ เข้ารับการตรวจสุขภาพเพื่อปรับตำแหน่งจากรายวันเป็นพนักงานประจำของบริษัท จำนวน ๙ คน ที่กลุ่มงาน อาชีวเวชกรรม โรงพยาบาลชุมแพ และนัดฟังผลตรวจสุขภาพ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ พบว่าผลตรวจทาง ห้องปฏิบัติการพบเชื้อ Salmonella จำนวน ๑ คน ดังนั้นจึงดำเนินการสอบสวนโรค เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค อธิบายลักษณะการเกิดโรค หาปัจจัยเสี่ยงการเกิดโรค และข้อเสนอแนะการป้องกันควบคุมโรค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค
๒. เพื่ออธิบายลักษณะการการเกิดโรค ตามบุคคล สถานที่ และเวลา
๓. เพื่อค้นหาสาเหตุและปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค
๔. เพื่อหามาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมป้องกันโรค

วิธีการศึกษา

๑. การศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา

๑.๑ ทบทวนและรวบรวมข้อมูลผู้ที่มาตรวจสุขภาพประจำปีจากบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่มาใช้บริการ รักษาที่โรงพยาบาลชุมแพ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ป่วยเพิ่มเติม โดยใช้แบบสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษ

๑.๒ ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม กำหนดนิยามผู้ป่วยดังนี้

ผู้ป่วยสงสัย หมายถึง พนักงาน คัดไข่จากบริษัทแห่งหนึ่งในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นที่มีอาการถ่าย เหลว หรือถ่ายเป็นน้ำ ปวดท้อง คลื่นไส้ และอาเจียน ระหว่างวันที่ ๗-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ผู้ป่วยยืนยัน หมายถึง ผู้ป่วยสงสัยที่มีผลการตรวจทาง ห้องปฏิบัติการ พบเชื้อ Salmonella

๒. การศึกษาทางห้องปฏิบัติการ

เก็บตัวอย่างด้วยวิธี Rectal swab ตัวอย่างที่ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมแพ

๓. การสำรวจสิ่งแวดล้อม

รวบรวมข้อมูลทั่วไปที่บ้านที่อาศัย การสำรวจสิ่งแวดล้อมบริเวณห้องครัว และการปรุงประกอบอาหาร รวมทั้งบริษัทเอกชนที่ปฏิบัติงานคัดไข่สด

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติตั้งนี้สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอเป็น จำนวน ค่าร้อยละอัตรา ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุดและ ค่าสูงสุด

ผลการศึกษา

๑. ผลการศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา

ทบทวนและรวบรวมข้อมูลผู้ที่มาตรวจสุขภาพของพนักงานแผนกคัดไข่ไก่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งเข้า รับการตรวจสุขภาพ จำนวน ๙ ราย เพื่อปรับตำแหน่งจากรายวันเป็นพนักงานประจำของบริษัทเอกชน โดยมี เพศหญิง ๕ ราย และเพศชาย ๔ รายอายุมากที่สุด ๔๑ ปี อายุต่ำสุด ๓๔ ปี อายุเฉลี่ย ๓๗ ปี การตรวจสุขภาพ กำหนดให้มีการตรวจ ดังนี้

- การตรวจร่างกายโดยแพทย์ Physical Examination ผลปกติ ทั้งหมด ๙ คน
- ตรวจเอกซเรย์ทรวงอก Chest X-ray ผลปกติ ทั้งหมด ๙ คน
- ตรวจหาเชื้อไวรัสตับอักเสบบี เอ Anti HAV IgM ผลปกติ ทั้งหมด ๙ คน
- ตรวจหาไข่พยาธิในอุจจาระ Stool exam ผลปกติ ทั้งหมด ๙ คน
- ตรวจเพาะเชื้อ Rectal swab RSC ผลผิดปกติ ๑ ราย

พนักงานตัดไข่ไก่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ผลตรวจพบเชื้อ Salmonella group D จำนวน ๑ ราย เป็นเพศหญิง อายุ ๓๗ ปี ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานตัดไข่ไก่ ลักษณะงานมีการสัมผัสกับไข่ไก่ที่สดทุกวัน การแต่งกายขณะปฏิบัติงานอยู่ในชุดฟอร์มของบริษัท ระยะเวลา ๗ เดือน ทำงานวันละ ๘ ชั่วโมง หยุดงาน สัปดาห์ละ ๑ วัน ประวัติการเจ็บป่วย ไม่มีอาการเจ็บป่วยหรือท้องเสียในช่วงที่ปฏิบัติงาน ประวัติการรับประทานอาหาร รับประทานอาหารปรุงสุก และแพทย์ให้การรักษาโดยให้ยา Ciprofloxacin ๑ เม็ด ตอนเช้าและเย็น หลังอาหาร ๑๔ วัน และนัดติดตามผลการรักษาตรวจซ้ำอีกครั้งไม่พบเชื้อ

๒. ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ตัวอย่างที่ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมแพ ส่งตรวจเพาะเชื้อ Rectal swab RSC จำนวน ๙ ราย ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลไม่พบเชื้อก่อโรค จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘ ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลพบเชื้อ Salmonella group D จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑

๓. ผลการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม

บ้านผู้ป่วยอาศัยเป็นบ้านปูนชั้นเดียว ไม่มีสัตว์เลี้ยงภายในบ้านมีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีตึบ อากาศถ่ายเทสะดวกอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองเสาเล้า อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป บุคคลในครอบครัวไม่มีลักษณะท้องเสียหรือถ่ายเหลว การปรุงประกอบอาหารจากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยพบว่า ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน น้ำดื่มช้ำจากร้านค้าในหมู่บ้าน อาหารซื้ออาหารสดจากร้านขายของชำภายในหมู่บ้าน และตามตลาดนัดในหมู่บ้าน พร้อมกับสถานที่ปรุงอาหารนั้นมีความสูงจากพื้นไม่ถึง ๖๐ เซนติเมตร เหยียงที่ใช้ในขั้นตอนการทำอาหารใช้ร่วมกันไม่ได้แยกเขียงผักและเขียงเนื้อ และในส่วนของตู้แช่เย็นก็มีเป็นบางครั้งได้นำเนื้อสดมาวางไว้ในชั้นแช่อาหารทั่วไปโดยไม่ได้นำไปแยกไว้ในชั้นแช่อาหารสด ส่วนใหญ่มักจะปรุงประกอบอาหารในช่วงตอนเย็นหลังเลิกงาน

สถานที่ปฏิบัติงานโรงงานเอกชนผลิตไข่ไก่สด อัตราการผลิต ๓๔๐,๐๐๐ - ๔๐๐,๐๐๐ ฟองต่อวัน มีอัตรากำลังพนักงานในการผลิต จำนวน ๒๑ คน โดยแบ่งเป็น พนักงานปฏิบัติงานที่อยู่ Clean area จำนวน ๑๕ คน พนักงานปฏิบัติงานที่อยู่ Unclean area จำนวน ๖ คน สภาพแวดล้อมการทำงานกระบวนการในการทำงานมีการแยกโซนในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และรายละเอียดอื่นๆ ดังนี้

การปฏิบัติงานของพนักงานที่อยู่โซน Unclean area (โซนไม่สะอาด) เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. และเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. พักเที่ยง เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ระยะเวลาปฏิบัติงาน ๘ ชั่วโมงต่อวัน หยุดงาน ๑ วันต่อสัปดาห์ โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ขั้นตอนการการแต่งกาย ๑.) สวมรองเท้าบูท ๒.) ล้างทำความสะอาดมือ ๓.) เช็ดมือด้วยกระดาษให้แห้ง ๔.) สวมหมวกนินจาคอคลุม ๕.) สวมใส่ชุดฟอร์มตามที่บริษัทกำหนด ๖.) สวมถุงมือยาง ๗.) จุ่มรองเท้าบูทผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อ ๘.) ฟันสเปรย์แอลกอฮอล์ก่อนเข้าปฏิบัติงาน

ลักษณะการปฏิบัติงานจุดคัดแยกคุณภาพ ๑.) เก็บไข่ลำเลียงจากโซนสกปรกเข้าสู่ห้องทำความสะอาด ๒.) เข้าเครื่องปิดฝุ่น ๓.) คัดแยกไข่ที่มีลักษณะผิดปกติรูปร่างก่อนที่จะเข้าสู่โซนที่สะอาด ๔.) ไข่ไก่จะถูกลำเลียงเข้าสู่โซนสะอาด ซึ่งกระบวนการในการคัดแยกไข่ไก่นี้จะมีการติดตามกำกับโดยผ่านทางช่องทางกล้องวงจรปิด

เมื่อพนักงานหรือเลิกงานจะต้องออกจากพื้นที่ปฏิบัติงาน ต้องถอดชุดปฏิบัติงานตามขั้นตอน การล้างมือทำตามขั้นตอน โดยช่วงเวลาหยุดพัก หรือเลิกงานนั้นพนักงานจะ ออก - เข้า ทางเดียวกันพร้อมกับพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อใส่ชุดปฏิบัติงาน

ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑.) พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ ๒.) ถอดแสร้งเท้าบูทในบ่อแช่น้ำยาฆ่าเชื้อ ๓.) ถอดถุงมือยางใส่ถังขยะติดเชื้อ ๔.) ถอดชุดผ้ากันเปื้อน ๕.) นำชุดผ้ากันเปื้อน(แบบพลาสติก)ส่งเข้าโรงซักอบฆ่าเชื้อ ๖.) ล้างมือ ๗.) ออกจากห้องปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานของพนักงานที่อยู่ไลน์ Clean area (โซนพื้นที่สะอาด) เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. และเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. พักเที่ยง เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ระยะเวลาปฏิบัติงาน ๘ ชั่วโมงต่อวัน หยุดงาน ๑ วันต่อสัปดาห์ โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ขั้นตอนการการแต่งกาย ๑.) สวมรองเท้าบูท ๒.) ล้างทำความสะอาดมือ ๓.) เช็ดมือด้วยกระดาษให้แห้ง ๔.) สวมหมวกนินจากคลุม ๕.) สวมใส่ชุดฟอร์มตามที่บริษัทกำหนด ๖.) สวมถุงมือยาง ๗.) จุ่มรองเท้าบูทผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อ ๘.) พ่นสเปรย์แอลกอฮอล์ก่อนเข้าปฏิบัติงาน

ลักษณะการปฏิบัติงานจุดคัดแยกคุณภาพที่ ๑.) ไข่คละลำเลียงผ่านการคัดแยกไข่ลำเลียงจากโซนสกปรกเข้าสู่โซนที่สะอาด ๒.) กลับไข่ไก่ให้อยู่ในแนวนอนก่อนที่จะเข้าเครื่องปิดฝุ่น ๓.) คัดแยกไข่ที่มีลักษณะผิดปกติ รูปร่าง เช่นเปลือกไข่บาง ผิดรูปร่าง สีซีด ก่อนที่จะเข้าสู่โซนที่สะอาด ๔.) ไข่ไก่จะถูกลำเลียงเข้าสู่กระบวนการฟ่นฝอยละอองน้ำก่อนที่จะเข้าสู่โซนสะอาด ๕.) กระบวนการคัดแยกไข่ไก่ในแต่ละขนาด เบอร์ ๐ ถึง เบอร์ ๔ ๖.) จัดเรียงไข่ไก่ใส่แผงไข่ ๗.) ตีตดลาก/มัดถาด/ผาคลอบเย็บแม่ก ๘.) บรรจุกล่อง ๙.) จัดเก็บในห้องคลังสินค้า ๑๐.) ส่งมอบ ซึ่งกระบวนการในการคัดแยกไข่ไก่จะมีการติดตามกำกับโดยผ่านทางช่องทางกล้องวงจรปิด

เมื่อพนักงานจะต้องออกจากพื้นที่ปฏิบัติงาน ต้องถอดชุดปฏิบัติงานตามขั้นตอน การล้างมือทำตามขั้นตอน โดยช่วงเวลาหยุดพัก หรือเลิกงานนั้นพนักงานจะ ออก - เข้า ทางเดียวกันพร้อมกับพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อใส่ชุดปฏิบัติงานซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ ๑.) พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ ๒.) ถอดแซ่รองเท้าบูทในบ่อแช่น้ำยาฆ่าเชื้อ ๓.) ถอดถุงมือยางใส่ถังขยะติดเชื้อ ๔.) ถอดชุดผ้ากันเปื้อนและหมวกคลุมผม ๕.) ล้างมือ ๖.) ออกจากห้องปฏิบัติงาน

พนักงานผู้ที่ตรวจติดเชื้อ Salmonella group D จากการตรวจสุขภาพพนักงานคัดไข่ไก่ เป็นพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ไลน์ Unclean area (โซนไม่สะอาด) เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. และเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. พักเที่ยง เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ระยะเวลาปฏิบัติงาน ๘ ชั่วโมงต่อวัน หยุดงาน ๑ วันต่อสัปดาห์ ลักษณะการปฏิบัติงานจุดคัดแยกคุณภาพเก็บไข่ลำเลียงจากโซนสกปรกเข้าสู่ห้องทำความสะอาด เข้าเครื่องปิดฝุ่น คัดแยกไข่ที่มีลักษณะผิดปกติรูปร่างก่อนที่จะเข้าสู่โซนที่สะอาด ถูกลำเลียงไข่ไก่เข้าสู่โซนสะอาด การปฏิบัติงานมีโอกาสสัมผัสฝุ่นมูลไก่ที่ฟุ้งกระจายออกมาจากเครื่องปิดฝุ่นได้ โดยการปฏิบัติงานได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนของบริษัททั้งขั้นตอนการเข้าและขั้นตอนการออก

พฤติกรรมส่วนบุคคลช่วงเวลาพัก มีบางครั้งที่ได้รับในการพักรับประทานอาหาร ในการล้างมือล้างด้วยน้ำเปล่าและมีการเช็ดมือด้วยเลื่อหรือกางเกงที่ใส่ปฏิบัติงาน โดยที่เป็นชุดที่ใส่ด้านในสุดก่อนที่จะสวมเครื่องแต่งกายตามแบบปฏิบัติงานข้างนอกทับอีกครั้ง

มาตรการควบคุมและป้องกัน

๑. แพทย์ให้การรักษานักงานที่ตรวจพบเชื้อ Salmonella group D โดยให้ยา Ciprofloxacin ๑ เม็ด เข้าและเย็น หลังอาหาร ให้รับประทานติดต่อกัน ๑๔ วัน และนัดซ้ำอีกครั้งไม่พบเชื้อ

๒. ให้สุขศึกษาเกี่ยวกับสุขาภิบาลอาหารและการล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และเน้นกินร้อนช้อนกลาง

๓. ให้เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. ในพื้นที่เฝ้าระวัง พนักงาน ประชาชนในพื้นที่ที่มีอาการถ่ายเหลว และปวดท้อง แจ้งประสานงานมายังโรงพยาบาลชุมแพหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ใกล้บ้านเพื่อการรวบรวมข้อมูล

๔. ให้ความรู้และระวังการปนเปื้อนระหว่างอาหารที่ปรุงสุก แล้วและอาหารที่ดิบ โดยอาหารที่ยังไม่ผ่านการปรุงให้สุกต้องเก็บ ไว้แยกต่างหากจากอาหารที่ปรุงสุกแล้ว และแยกออกจากอาหารที่ พร้อมบริโภคมือ เชียง โตะมีด และอุปกรณ์เครื่องใช้ในการ ประกอบอาหาร ควรล้างหลังจากใช้ร่วมกับอาหารที่ยังไม่ผ่านการ ปรุง ล้างมือทุกครั้งก่อนประกอบอาหาร และระหว่างสัมผัสอาหาร ต่างชนิดกัน ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ Salmonella ไม่ควรเป็นผู้เตรียมอาหาร หรือน้ำ จนกว่าจะตรวจไม่พบเชื้อแล้ว

๕. สื่อสารความเสี่ยงเรื่องโรคอาหารเป็นพิษ เฝ้าระวังโรคต่อเนื่อง หากพบสิ่งผิดปกติให้หน่วยงาน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรับแจ้งมายังทางโรงพยาบาลชุมแพ

๖. ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในสถานที่ทำงานตามนิยามที่กำหนด

สรุปและอภิปรายผล

พบผู้ติดเชื้อ Salmonella group D จากการตรวจสุขภาพพนักงานคัดไข่ไก่ ๑ ราย เพศหญิง อายุ ๓๗ ปี จาก ๙ คนที่เข้ารับการตรวจ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการแสดงให้เห็นว่ามีการติดเชื้อในผู้ป่วย ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑

สภาพแวดล้อมที่ทำงานมีการทำงานใน Clean area และ Unclean area โดยมีการปฏิบัติตามมาตรการสุขาภิบาล แต่ยังมีข้อบกพร่อง เช่น การทำความสะอาดมือไม่เป็นที่ไปตามมาตรฐาน

สาเหตุที่อาจทำให้เกิดการติดเชื้อ Salmonella อาจมาจากการปนเปื้อนระหว่างอาหารที่ปรุงสุกแล้ว และอาหารดิบ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าอาจเกิดจากการใช้เขียงและอุปกรณ์ร่วมกัน โดยไม่แยกกัน

ควรให้มีการจัดทำสุขศึกษาเกี่ยวกับสุขาภิบาลอาหารและการล้างมือจัดให้มีการเฝ้าระวังจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อดูแลผู้มีโอกาสการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคอาหารเป็นพิษและการป้องกันการแพร่กระจาย

การสอบสวนพบผู้ติดเชื้อ Salmonella group D ในกลุ่มพนักงานคัดไข่ไก่ สถานการณ์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามมาตรการสุขาภิบาลอย่างเคร่งครัด รวมถึงการสื่อสารความเสี่ยงและการให้ความรู้แก่พนักงานเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อ นอกจากนี้ ควรมีการตรวจสอบและพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรคอาหารเป็นพิษในอนาคต

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)

๕.๑ ผลสำเร็จเชิงปริมาณ จำนวนผู้ติดเชื้อที่ลดลง จำนวนผู้เข้ารับการตรวจสุขภาพ หรืออัตราการติดเชื้อที่ลดลงหลังการดำเนินการเปรียบเทียบผลก่อนและหลังดำเนินการ คือ การลดอัตราการติดเชื้อ Salmonella ต่ำกว่าร้อยละ ๑๑.๑๑ ในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๒ ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ มีการปรับปรุงกระบวนการ การพัฒนาวิธีการทำงานและการฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับสุขาภิบาลอาหารและการล้างมือ การรับรู้และความเข้าใจ การเพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย ในกลุ่มพนักงานและชุมชน ผ่านการจัดกิจกรรมหรือการให้ข้อมูล

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การนำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลจากการสอบสวนช่วยให้สามารถวางแผนและพัฒนามาตรการป้องกันโรคในสถานที่ทำงานและชุมชนได้ รวมถึงการฝึกอบรม สร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับสุขาภิบาลอาหารและการล้างมือสำหรับพนักงานและชุมชน การสร้างระบบการเฝ้าระวังและรายงานอาการโรคที่มีประสิทธิภาพ เพื่อความรวดเร็วในการตอบสนอง

ผลกระทบสุขภาพของพนักงานลดอัตราการติดเชื้อในพนักงานและเพิ่มความมั่นใจในความปลอดภัยด้านสุขภาพที่ทำงาน

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ความยุ่งยากการรวบรวมข้อมูล การเก็บข้อมูลจากพนักงานและการสัมภาษณ์อาจใช้เวลานานและต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย การประสานงานระหว่างหน่วยงาน การทำงานร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุข และองค์กรต่างๆ อาจมีความท้าทายในการสื่อสารและการกำหนดบทบาทที่ชัดเจน

ความซับซ้อน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบสวนต้องการความรู้และทักษะเฉพาะด้าน การประเมินปัจจัยเสี่ยง การระบุและประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้ออาจมีความยุ่งยาก เนื่องจากอาจมีหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบพร้อมกัน การพัฒนามาตรการป้องกันการออกแบบมาตรการป้องกันที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต้องพิจารณาหลายด้าน เช่น สภาพแวดล้อมการทำงาน พฤติกรรมของพนักงาน และทรัพยากรที่มีอยู่

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นสำหรัการสอบสวนอาจไม่ครบถ้วน ด้วยความเร่งรีบของพนักงานที่จะให้ข้อมูล เพราะการปฏิบัติงานมีการแบ่งหน้าที่ทำกับเครื่องจักรเป็นเครื่องอัตโนมัติ ต้องเฝ้าตลอดเวลาไม่สามารถออกจากหน้างานต้องเก็บช่วงพักของพนักงาน จึงมีความเร่งรีบ

๙. ข้อเสนอแนะ

- ๙.๑ ควรส่งเสริมสุขวิทยาส่วนบุคคล มาตรการควบคุมป้องกันโรค
 ๙.๒ เน้นให้รับพฤติกรรมส่วนบุคคล และสร้างความตระหนักให้พนักงานปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติ
 ๙.๓ อบรมการปฏิบัติตัวในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการเกิดโรค

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

นำเสนอสัมมนาวิชาการระดับชาติ เขตสุขภาพที่ ๗ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘
<https://drive.google.com/file/d/๑gOWCGVfODEJj๒ZqVuzY๔LDflqFcXCTS๒/view>

๑๑. สัดส่วนผลงานของผู้ขอประเมิน

นายวรุฒิ ผิวนางงาม สัดส่วนของผลงาน ๑๐๐%

๑๒. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

-ไม่มี-

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นายวรุฒิ ผิวนางงาม)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

(วันที่) ๒๕ / กุมภาพันธ์ / ๒๕๖๘

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นายวรุฒิ ผิวนางงาม	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... *ศน ๙* .....
 (นางสาวนัฐราญ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา)
 (ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
 (วันที่) *๒๕ / กุมภาพันธ์ / ๒๕๖๙*

(ลงชื่อ) ..... *ณัฐพล กฤษณา* .....
 (นายณัฐพล กฤษณา)
 (ตำแหน่ง) นายแพทย์ชำนาญการ
 (วันที่) *๒๕ / กุมภาพันธ์ / ๒๕๖๙*

(ลงชื่อ) ..... *ณิธิ* .....
 (นายพงษ์ศักดิ์ จันทรงาม)
 ตำแหน่ง นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
 รองผู้อำนวยการด้านบริการปฐมภูมิ
 (วันที่) *๒๕ / กุมภาพันธ์ / ๒๕๖๙*

(ลงชื่อ) ..... *๕* .....
 (นายธนิตย์ สังคมกำแพง)
 (...ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จฯ)
 ตำแหน่ง
 (วันที่) *๑๘ / มีนาคม / ๒๕๖๙*

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ
 เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

**แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ)**

๑. เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพในสถานประกอบการ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

๒. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การประมง การเกษตรและเทคโนโลยี จากข้อมูลสถิติ GDP ไตรมาส๓/๒๕๖๕ ไทย มีประชากรวัยแรงงานจำนวน ๕๘.๖๖ ล้านคน อยู่ในระบบแรงงานจำนวน ๔๐.๐๙ ล้านคน (ร้อยละ ๖๘.๓๔)อยู่นอกระบบแรงงาน ๑๘.๕๗ ล้านคน (ร้อยละ ๓๑.๖๖) โดยกลุ่มในระบบแรงงาน มีงานทำ ๓๙.๕๗ ล้านคน (ร้อยละ ๙๘.๗๐) และผู้ว่างงาน ๐.๔๙ ล้านคน (ร้อยละ ๑.๒๓) ซึ่งกระจายตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย และจังหวัดขอนแก่นเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีสถานประกอบการหลากหลายขนาด ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เช่น โรงงานอุตสาหกรรม สถานบันเทิง ห้างสรรพสินค้า โรงโม่หิน ร้านอาหาร อุโมงค์มรดก ฟาร์มปศุสัตว์ สถานความงาม และห้างร้านต่าง ๆ ทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่มากขึ้น จากผลสำรวจจำนวนผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกับโรงพยาบาลชุมแพ จำนวน ๑๘.๕๑๕ คน สำหรับปัญหาด้านสุขภาพ และความปลอดภัยของแรงงาน คือสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพ คือ ฝุ่น คิวน์ กลิ่น แสงสว่างไม่เพียงพอ พิษจากสารเคมี อุบัติเหตุจากการทำงาน และที่สำคัญเมื่อมีการเจ็บป่วยจากการทำงาน คือ การไม่สามารถเข้าถึงการบริการด้านอาชีวอนามัยหรือบริการสาธารณสุขที่เหมาะสมกับสภาพการเจ็บป่วยสำหรับประเทศไทย แม้จะมีพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ ออกมาบังคับใช้ โดยเฉพาะระบบการเฝ้าระวัง (Surveillance System) ที่มักเป็นการรายงานข้อมูลเชิงรับ (Passive Surveillance) มากกว่าเชิงรุก ทำให้ไม่สามารถตรวจพบปัญหาได้ทันทั่วทั้งก่อนที่อาการจะรุนแรง

อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีสถานประกอบการหลากหลายประเภท ตั้งแต่โรงงานแปรรูปเกษตรไปจนถึงอุตสาหกรรม การผลิตขนาดกลาง และขนาดเล็ก (SMEs) จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า แรงงานในพื้นที่ยังมีการสัมผัสสารเคมี ฝุ่นละออง และสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในการทำงาน แต่อย่างไรก็ตาม ระบบการเฝ้าระวังโรคในปัจจุบันยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน และเหมาะสมกับบริบทเฉพาะของอำเภอชุมแพ สถานการณ์ปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ของแรงงาน มีความแตกต่างกันตามรูปแบบของการทำงาน และนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการทำงาน ตลอดจนการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ ประกอบกับแรงงานยังขาดความรู้ ความตระหนัก ในการป้องกัน การเข้าถึงข้อมูลความรู้เรื่องดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ จึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพในสถานประกอบการ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นขึ้น เพื่อสร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ แรงงาน และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่อื่นๆที่มีบริบทใกล้เคียงกันต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ในปัจจุบันอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้เติบโตขึ้นเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ด้วยความหลากหลายของสถานประกอบการทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จึงทำให้มีการจ้างงานในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ตามมาพร้อมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจนี้คือความเสี่ยงด้านสุขภาพของแรงงานที่ยังไม่ได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสฝุ่น สารเคมี หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย แม้กฎหมายที่เกี่ยวข้องจะมีผลบังคับใช้แล้ว แต่การนำไปปฏิบัติจริงในระดับพื้นที่ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก โดยเฉพาะระบบการเฝ้าระวังที่ยังคงตั้งรับมากกว่าออกค้นหา ส่งผลให้แรงงานจำนวนไม่น้อยเข้าถึงการดูแลสุขภาพได้ช้าหรือไม่ได้รับการดูแลเลย ดังนั้นการพัฒนาารูปแบบการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพที่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน จึงไม่เพียงแต่เป็นความจำเป็นเฉพาะพื้นที่ แต่ยังเป็นก้าวสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานไทยในระยะยาวด้วย

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นข้อจำกัด

๓.๑ ข้อจำกัดด้านการเข้าถึงข้อมูล นโยบายความเป็นส่วนตัวของสถานประกอบการ โรงงานบางแห่งอาจกังวลเรื่องภาพลักษณ์หรือข้อกฎหมาย ทำให้ไม่สะดวกใจที่จะเปิดเผยข้อมูลสุขภาพเชิงลึกของพนักงานหรือไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมในจุดที่สำคัญ

๓.๒ ข้อจำกัดด้านความร่วมมือ ภาระงาน ทั้งผู้ประกอบการ และพนักงานอาจมีเวลาจำกัดด้วยการทำงานต้องแข่งขันกับเวลา

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ได้รูปแบบการเฝ้าระวังโรคที่มีความจำเพาะต่อบริบทของอำเภอชุมแพ

๔.๒ สถานประกอบการมีระบบการจัดการความปลอดภัยที่เป็นระบบมากขึ้น

๔.๓ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและเพิ่มคุณภาพชีวิตของแรงงาน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ ตัวชี้วัดเชิงผลผลิต รูปแบบการเฝ้าระวังได้ "คู่มือ" หรือ "แนวทางการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพ" ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑ รูปแบบ

๕.๒ การมีส่วนร่วมร้อยละ ๘๐ ของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายในอำเภอชุมแพ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนารูปแบบและนำไปทดลองใช้

๕.๓ ความพึงพอใจ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเฝ้าระวังที่พัฒนาขึ้นในระดับ "ดี" ขึ้นไป

(ลงชื่อ).....

(นายวรวิทย์ ผิวนางงาม)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

(วันที่) ๒๕ / กุมภาพันธ์ / ๒๕๖๕

ผู้ขอประเมิน

๒. ความรับรองของผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป ๑ ระดับ

- ( ) เห็นด้วยกับการประเมินข้างต้น
 ( ) ไม่เห็นด้วยกับการประเมินข้างต้น
 (ระบุเหตุผล) .....

(ลงชื่อ) 5
 (นายธนิตย์ สังคมกำแหง)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมแพ
 (วันที่) ๑๕ / มิถุนายน / ๒๕๖๕

๓. ความเห็นของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

- ( ) ผ่านการประเมิน ได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐
 ( ) ไม่ผ่านการประเมิน ได้คะแนนรวมไม่ถึงร้อยละ ๗๐
 (ระบุเหตุผล) .....

(ลงชื่อผู้ประเมิน) ๑๐-๗๖
 (นายประจวบ รักแพทย์)
 ตำแหน่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ปฏิบัติราชการแทน
 (วันที่) ๑๐ / มิถุนายน / ๒๕๖๕